

Revolučný rok 1848

Rok 1848, či meruôsmy rok, bol určite najbúrlivejším rokom 19. storočia. Niesol sa v znamení revolúcií po celej Európe. Vznikajúce moderné národy žiadali slobodu, práva a jednotu. Preto tomuto obdobiu v dejinách hovoríme aj Jar národov.

Revolúcia vo Francúzsku

Revolúcii predchádzala hospodárska kríza, neúroda a vysoké ceny. Na tzv. **banketoch** (ľudových stretnutiach odporcov režimu) zazneli požiadavky na rozšírenie volebného práva.

Február 1848

Kráľ **Ľudovít Filip** zrušil banket – v Paríži na protest vypukla revolúcia (vyžiadala si 16 obetí)

- kráľ odstúpil a bola vyhlásená tzv. 2. republika
- občanom sa uzákonilo všeobecné volebné právo a zriadili sa **národné dielne** (malí odstrániť nezamestnanosť, no robotníci tu robili úplne zbytočné práce)

Jún 1848

Nový parlament odmietol radikálne zmeny a zrušil národné dielne. V dôsledku toho vypuklo veľké povstanie, ktoré bolo krvavo potlačené (800 mŕtvych, 11 000 popravených). Bol zvolený nový prezident s veľkými právomocami – **Ľudovít Bonaparte** (Napoleonov synovec). V roku 1852 uskutočnil prevrat, vyhlásil sa za **cisára** a panoval ako **Napoleon III.**

Ľudovít Bonaparte

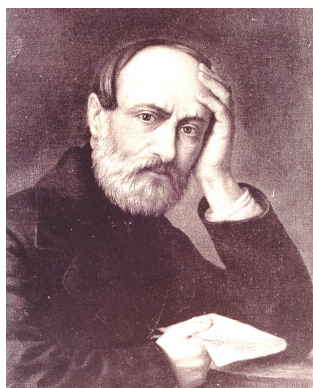

Ľudovít Filip

Ľudovít Filip vládol v rokoch 1830 – 1848. Toto obdobie sa nazýva „júlová monarchia“. Po odstúpení sa písalo, že sa pošmykol na krvi a ušiel do Anglicka ako pán Smith.

Revolúcia v Taliansku

Taliansko bolo v 19. storočí zmesou nezávislých štátov a štátikov. Táto rozdrobenosť bolo príčinou hospodárskeho úpadku a zaostávania krajiny. Hlavnou myšlienkou revolúcie bolo zjednotenie Talianska.

G. Mazzini

G. Garibaldi

- zjednoteniu bránilo najmä Rakúsko (ovládalo sever krajiny)
- jednotný štát požadovala organizácia Mladá Itália vedená **Giuseppem Mazzinim**
- snahy o zjednotenie vychádzali najmä zo Sardínskoho kráľovstva (kráľ Karol Albert)
- do čela talianskej dobrovoľníckej armády sa postavil revolucionár Giuseppe Garibaldi
- po vojenskej zásahu Rakúska a Francúzska zostala revolúcia v Taliansku nedokončená

Revolúcia v Nemecku

Podobne ako Taliansko aj Nemecko bolo rozdrobené na menšie štáty sústredené v Nemeckom spolku (výsledok Viedenského kongresu v r. 1815). Aj tu bola hlavná myšlienka revolúcie zjednotenie krajiny.

Existovali dve možnosti zjednotenia:

1. Veľkonemecké riešenie: zjednotenie celej Habsburskej ríše aj s Rakúskom
2. Malonemecké riešenie: zjednotenie len nemeckých štátov pod vedením cisára (mal ním byť pruský kráľ)

Napriek množstvu povstaní (obr. vpravo) bol pokus o zjednotenie neúspešný a aj tu zostala revolúcia nedokončená.

Jedinou krajinou Európy, kde bola revolúcia (menej ako 100 obetí) úspešná, bolo Švajčiarsko. Vznikol tu federatívny štát po vzore USA.

